

Liming av plast

Mange av oss klarer både å lime tre og sveise stål. Men å få plast til å henge sammen, er et ukjent område. Her er det penger å tjene på å oppgradere kunnskapene.

TEKST OG FOTO: Odd Ivar Langegard, frilansjournalist

Liming av plast kan by på mange overraskelser. Er du heldig, kan fugen bli som hel ved igjen, mens andre ganger biter det ikke i det hele tatt. Dårlig lim? Feil framgangsmåte? Feil blanding av tokomponentlim? Dårlig rengjort? Det kan være vanskelig å si. Her er grunnleggende kunnskap om plastliming.

VELG RENGJØRINGSMIDDEL SOM PASSER

De fleste limtyper liker ikke vann, fett, støv og skitt. Prøv å vurdere om det som skal vaskes vekk, hører med til plante- og dyreriket, altså om det er såkalt organisk materiale. Søl, støv, kvae, insekter, kaffesøl og kumøkk er eksempler på slikt, og krever rengjøringsmidler deretter. Diesel, olje, smørefett, kjølevæske og lignende er uorganisk, og krever noe som tar slikt, for eksempel motorvask eller white-spirit. Vær oppmerksom på at white-spirit har litt fett i seg, slik at du bør rense over med noe «tørre» før liming, som ei fille fukta i rødsprit. Eller bruk rensmidler på boks, som vi gjør i denne artikkelen.

V-FUGE SOM VED SVEISING

Med lim som kan bygge litt, lager vi en V-fuge som i sveising. Slik får vi større kontaktflate, mindre bruddanvisning og ser lettere at limet er overalt. Pass på å ikke ta for mye, så det blir vanskelig å finne riktig posisjon på delene.

VANSKELIG PLAST

Ulike typer plast kan kreve ulike typer lim. Men et profesjonelt plastlim som vi har brukt her, fester godt til de fleste plastmaterialer du finner på kjøretøy og i et hjem. Rimeligere typer lim kan også lime godt, men tar ofte ikke så bredt spekter av plasttyper. Du kan også testlime. Det snakkes om «feite» plaster, som er vanskelige å lime. Du sjekker dette ved å legge en bit i vann. Flyter den opp, er den sannsynligvis feit, og da må du bruke primer. Vil du forenkla det, bruker du primer på all plast, da er sjansene mye bedre for at limet biter. Husk at et tynt lag er nok.

ARMERING BAK

Legg gjerne på en bit armering på baksiden av fugen. Slik plastforsterker får du kjøpt i selvklebende nett på ruller. Så kliner du limet godt inn i dette. Når limet i armeringen på baksiden er herdet, sitter delene på riktig plass. Så kan du konsentrere deg om å fylle fugen godt, og få det pent når du legger limfugen på forsiden. Tykkere materialer kan du også legge armering inni, ved å bore hull i begge sider og lime fast små biter av spiker eller lignende.

GLATTING MED FOLIE

Noe lim kleber så raskt at det er vanskelig å få tid til å fordele det utover. Bruker du folie med slippmiddel på, kan du raskt legge denne oppå og stryke limet utover før det herder. Du kan bruke folien til å fylle eller forme limet, for å bygge opp et hull, eller legge den rundt limet når du skal lime noe på ei stang, rør eller et håndtak.

KAN SLIPES

Mange tokomponent limtyper kan slipes og males. Dermed kan du sparkle over med for eksempel en gummibasert sparkeltype, og slik få et perfekt resultat. Puss med fint pussepapir. Med grunning for plast oppå får du både hjelp til å fjerne sliperipene og bedre heft for lakken. Lakk bestiller du ferdig blandet på sprayflasker, ved å oppgi fargekode. ■

Nyttige produkter til liminga

Limer det meste: Til liming av støtfangere, skjermer, lykter, deksler, radiatorer, tanker og annet i plast og metall kan det lønne seg å spandere på seg et helt sett for liming av plast. Vi brukte Megaplast fra Relektta, PU25S, som er tokomponent og herder på 25 sekunder. Det er litt for fort for de fleste, så kanskje PU90 vil passe bedre. Den gir oss inntil 1,5 minutter før limet størkner i blandespissen, og ett minutt til for å jevne det utover med sparkel. Du må kjøpe blandespisser som brukes bare én gang. 12 slike koster rundt 120 kroner. Limpatroner på 25 milliliter koster 250 kroner, blandepistolen koster 330 kroner. En verkstedkoffert som på bildet er priset til 1 900 kroner, alt er cirka priser pluss mva.

Kjemisk: Safety Clean gjør rengjøringa enkel. Spray rett på olje, fett, voks, asfalt, parafin, tectyl, blekk og lignende uorganisk materiale. Tørk av, eller la den tørke. Så er overflata klar til for eksempel lakkering. Safety Clean er ikke beregnet på å fjerne organisk materiale, som døde insekter, matrester og lignende. Boks på 500 milliliter koster rundt 100 kroner pluss mva.

Hefter: Primer 903 brukes for å få godt vedheft på litt «feite» plasttyper, før du skal lime, grunne eller lakke. Legg et tynt lag. Kan gjerne brukes på alle plastreparasjoner, for å være sikker. Kan ikke brukes på plast som inneholder fiber. Boks med 150 milliliter koster rundt 220 kroner pluss mva.

Renser: Foam7 fra Novatech eller Multi-foam fra Relektta er et universalt renseskum som fjerner både organisk og uorganisk skitt. Brukes både på harde flater som glass, plast, PC-skjermer og metall, men også på bløte og porøse materialer som matter, tepper og setetrekk. Slik blir Foam7 en god hjelper i å holde førerhytta på traktoren rein og velduftende. En 500 milliliter sprayboks koster rundt 100 kroner pluss mva.

Slik reparerte vi håndtaket på motorsaga

Brudd: Et tometers fall har gjort håndtaket ubrukelig på den gamle motorsaga. Kan plastlimet bringe saga tilbake til aktiv bruk? Det blir ikke lett, for ved skruhullet er det et svakt punkt.

Press: Dette limet herder på 25 sekunder. Så når limet er kommet på, må delene på plass straks. Vi la nok på litt for lite, limet tyter ikke ut.

Fyller: Her er det blitt borte en bit av plashåndtaket. Det fyller vi opp med lim, mens vi holder en plastfolie med slippmiddel klar.

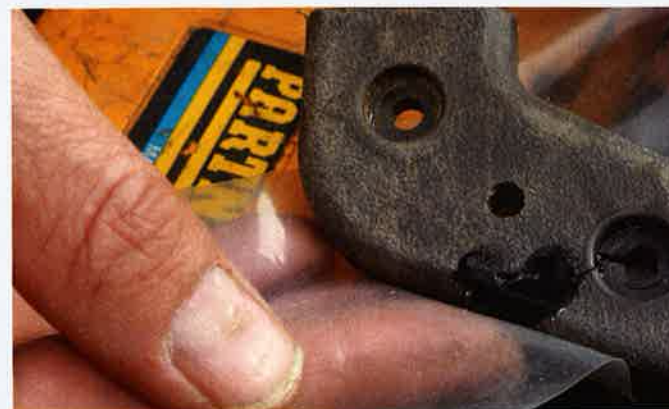
Oljesøl: Her er det gammelt oljesøl som må vekk, i tillegg til rester av søle og sagflis. Safety Clean kan ta denne jobben.

Glatter: Ved hjelp av folien glettes limet ut for å fylle hele hullet. Stik folie kan brukes til å forme hva som helst, og bare trekkes av når limet er herdet.

Grunnes: En slik primer kan være lur å bruke på litt «feite» typer plast, eller generelt hvis du ikke har erfaring med å lime dette materialet før. Den hjelper både lim og lakk til å bite.

Slipper: Plastfolien har slippmiddel, så den går lett av. Faktisk så røyk håndtaket etterpå igjen, så her kunne vi godt ha armert med noen små spikerbiter boret og limt inn i begge delene, eventuelt også armeringsnett og noe lim på utsiden.

Slik kan en støtfanger eller et plastdeksel repareres

Fuge: Først sliper vi en litt skrånende limfuge med grovt slipepapir.

Kutteskive: Vil du lage plass for en litt større limfuge, kan du bruke vinkelsliper med kutteskive.

Limbånd: Bruk gjerne «rallytape» til å holde bitene i riktig posisjon. Slik tape legger ikke igjen limrester når du tar den av.

JET GJØDSELPUMPER

Jet 2000 / 2100

- Suveren omrøringskapasitet
9000 l/min v/540 rpm
- Regulerbare støtteføtter
- Regulerbar tårnhøyde
150-230 cm
- Regulerbar vinkel mellom
tårn og pumperør
- Gode kutteegenskaper av
silo- og førrester
- Walterscheid
gear og aksel
- Galvanisert

Priser fra
45.500
Prisene er eks mva

SPAR PENGER
– DIREKTE FRA PRODUSENT

Jæren Landbrukssenter AS
Opstadveien 653, 4360 Varhaug
Telefon 51 79 84 50
Telefax 51 79 84 51

Ring vår selger 909 58 535

www.jls.no

Besøk oss på:

- Meta Trøndheim 27 - 29 mai
- Powertruck show i Althaven, Finland 12 - 13 august
- Agrosow, Stjørdal 25 - 26 august
- Kyrkhus 8 - 11 september
- Faresow, Ontario Canada 13 - 16 september

EkotuningCom
THE USEFUL POWER

Lavere forbruk, mer effekt.
www.ekotuning.com

Med vår mobile enhet kan vi måle effekten før og etter tuning, opptil 680HK og 6600NM

EkotuningCom AS, N-1900 Fetsund, Tlf: +47 99 50 24 47, info@ekotuning.no

Armert: Selvklebende armeringsnett festes over det rengjorte og pussede bruddstedet, på baksiden. Så legges det på lim som raskt fordeles utover.

Forsterkes: Med armeringa og et lag lim på baksida av sprekken får vi fin forsterking av bruddet.

Hardt: Limet blir raskt hardt, og overflødig masse kan skjæres eller slipes vekk. Her har vi slipt sprekken så stor at limet tyter ut på den andre sida. «Gjennomsvéis!»

Siste: Til sist legges en limfuge i sprekken fra forsida.

Slipes: Limfugen slipes ned og sparkles igjen. Så må spesiell grunning brukes for å få lakken til å feste seg.

Totalleverandør av vanningsutstyr!

Rustfrie pumper fra 1-45 m³/t.

Priser fra kr. 4250,-

Pris eks. Perrot koblinger:

Perrot han sl. stuss 70x75 kr. 110,-

Perrot han sl. stuss 108x100 kr. 168,-

Perrot han m/gjenger 70x2 1/2" kr. 130,-

Perrot hun m/gjenger og pakning 70x2 1/2" kr. 297,-

Pris eks. Bauer koblinger:

Bauer han sl. stuss m/låsering 76x75 kr. 185,-

Bauer han sl. stuss m/låsering 108x100 kr. 330,-

Bauer han m/gjenger og låsering 76x2 1/2" kr. 210,-

Bauer hun m/gjenger og pakning 76x2 1/2" kr. 102,-

Alle priser er eks. mva.

**BRØDR.
FREBERG AS**

Tlf. 33 30 86 60 www.freberg.no post@freberg.no